

SLOVENSKI NAROD.

Inšeratski vrak dan popoldne, izvajanje nadalje in prenike.

Inserat: Prostor 1 m/m × 54 m/m za male oglice do 27 m/m višine 1 K, nad to višino vsi oglasi 1 m/m × 54 m/m 1 K 50 v. Uradni razglasil in poslana ter notice isti prostor po 2 K, ženitne ponudbe in poroke povečano 80 K. — Pri naročilih nad 10 objav popust.

Vprašanjem glede inseratov naj se priloži znak za odgovor.

Upravnštvo „Slov. Naroda“ in „Narodna Tiskarna“ Knafelova ulica št. 5, pristilno. — Telefon št. 304.

K uprašanju o enotnem književnem jeziku.*

V št. 99. „Slov. Naroda“ je obravnaval g. inž. Ferjančič vprašanje glede enotnega jezika. Dejstvo, da je separatizem nevzdržljiv in da moramo priti do skupnega jezika in do skupne kulture, je tako jasno, da je ni treba še posebej upomeljevati. Temu naziranju se bo pridružil vsaj pravi rodoljub. Napsotniki te ideje so, kolikor se tiče intelligence, poleg nekaterih svojeglavnežev, samo starejši konservativci, ki se boje vsake novosti, ali pa taki, ki misijo, da bodo imeli oni ali pa njih stranka od separatizma kakje posebne ugodnosti. Slovenci, Hrvati in Srbi smo en narod ter smo se zradi tega tudi združili. To združitev pa je treba izvršiti popolnoma, torej tudi v književnem jeziku. Čim preje to izvršimo, tem bolje za nas. Ako bi se ne izvršilo to ujedinjenje sedaj, ako se bomo oklepali svojega narečja tudi v književnosti še nadalje, — se ne zedinimo nikdar! Morda ne bo tisoč let ali pa sploh nikdar več tako ugodne prilike za izvršitev tega načrta, kot je zdaj. Treba je torej začeti, pa kako?

Po mojem mnenju bi bilo najbolje, da se poklicke v življenje posebna organizacija, ki bi prevzela nase veliko, a nadvse zasluno naložo, da pripravlja pot jezikovnemu ujedinjenju in ga tudi izvede.

Srbohrvaščina bi se naj proglašila kot jugoslovenski jezik; vpora slovenskega narečja naj bi se začela v književnosti polagoma opuščati, dokler bi se napravila končno popolnoma prostor srbohrvatskemu jeziku.

Specifično slovenske besede bi se naj rabilo tudi v »jugoslovenščini«, vsaj za prvo dobo, seveda le v jugoslovenskem, dosedanjem srbohrvatskem pravopisu in z jugoslovenskim naglasom. Srbski turcizmi in barbarizmi sploh naj bi se polagoma nadomestili s slovenskimi izrazimi.

Pisava za jugoslovenski jezik bi bila dvojna: latinica in cirilica. V

*) Ne strinjam se s pisčevimi izvajanjem, priobčujemo pa ta - le članek, ker je nam na tem, da se vprašanje enotnem književnem jeziku vsestransko pojasni in razbistri. — Uredništvo.

Sloveniji bi se posluževali latinice. Eventualna opustitev cirilice ali njeni omejitev bi zelo dobro došla, toda v to stvar bi se Slovenci ne vtrkali, odločitev bi prepustili Srbom samim. To vprašanje nima z vprašanjem o enotnem jeziku prav nikake zvezze.

V knjigi bi se moralno dosledno rabiti samo e k a v s k o narečje (srbsčino), torej: »leto«, »sneg«, »reka«, ne pa: »ljet«, »snijeg«, »rijeka«, kar kor imajo Hrvatje.

Hrvatske in srbske slovnice naj bi se imenovale v vseh novih izdajah »jugoslovenske« slovnice. Vsa tri plemena naj bi se imenovala skupno »Jugosloven«, prav tako naj bi se delovalo na to, da bi se dalo državi sami čim najprej ime »Jugoslavija«.

Slovenski, hrvatski in srbski književni časopisi in književna društva naj bi se naprosila, da bi rabilo za skupne pojme, aka bi ne šlo baš za povdaranje kakega narečja, namesto besed: »srbsko«, »hrvatsko«, »slovensko« odslej besedo: »jugoslovensko«.

Organizacija, ki bi se ustavnila, naj bi obstajala samo toliko časa, dokler bi ne bil njen namen dosezen. Za ta čas naj bi se izdajalo kako društveno glasilo, morebiti kak političen dnevnik. Pisani naj bi bil izključno v edinstvenem jugoslovenskem jeziku, in sicer z latinsko. Organizacija naj bi se prizadevala, da bi se ijeckavščina pisava kmalu zamenja tudi pri pisateljih hrvatskega narečja z ekavko. Hrvatski književniki so zadevno že sklepali junija meseca lanskega leta, toda ta zaključek se očividno ne izvršuje. Mohorjeva družba naj bi se naprosila, da bi izdajala za sedaj vsaj dve knjigi na leto v jugoslovensčini: slovensko narečje naj bi se opustilo pri njej še le polagoma, n. pr. v dobi kakih 20 do 30 let.

Za knjige, ki se rabijo pri službi božji, bi se ta doba lahko še bolj raztegnila ter bi o tem svoječasno cerkvena oblast sama odločila, kakor bi že videla, da bi kazalo.

Slovenska Matica in druga književna društva naj bi izdajala vsaj večino svojih, zlasti znanstvenih publikacij v jugoslovenskem jeziku.

no, da smo takoj čutili, da smo prišli med narod, ki ima nepokvarjeno slovansko srce.

Za nas je bilo pripravljenih šest tovornih avtomobilov, ki so nas imeli odpeljati v Čataj. Avtomobili so bili okrašeni z zelenjem in zastavami. Po prvi bell cesti so zdržali drug za drugim proti Čataju, ki je oddalen skoraj eno uro od postaje. Okoli se je razprostirala široka ravnina z obdelanim poljem. Vozili smo se skozi vasi, povsod so stali ljudje pred hišami in nas pozdravljali. Po cesti smo srečali mnogo fantov in deklet, ki so šli v Čataj, da nas tam pozdravijo.

Nazadnje se je pokazala priprava slovaška vas. Eva, tu je Čataj. Na vasi stoji pisana mimočita naroda, žene v narodnih nošah, dekleta lepa rudeča, kakor rože, motje v črnih oblekah, stare ženice, otroci — vse je nas privlačevalo. Ob kraju stoji nekaka slovaška ciganka godba. Pred vaščani stoji rihtar v narodni noši z rihtarsko palico v roki, še mlad krepek mod.

Izstopimo z vozov in se podzdravimo z narodom. Bilo je, kakor da so priliči sorodniki in davni znajaci. Ljudje nam podelaže roke, izrazijo svoje veselje, da smo prišli k njim

»Slovenski Narod« velja v Ljubljani in po postaji:

v Jugoslaviji:

celoletno naprej plačan	K 180—	celoletno	K 240—
polletno	90—	polletno	120—
3 mesečno	45—	3 mesečno	60—
1 m	15—	1 m	20—

”Pri morebitnem povisjanju se ima dajta naročna dopisati.“

Novi naročniki naj pošljajo v prvič naročimo, vedno po nakaznici.

Na samo pismena naročila brez poslatve denarje se ne moremo ozirati.

Družštvo »Slov. Naroda« Knafelova ulica M. 5, L. nadstropje.

Telefon št. 34.

Dopis sprejema le podpisno in zadostno frankovane.

Recepšen na vrteč. 100

Posamezna številka velja 1 krona.

Poština plačana v gotovini.

Tisoč let smo bili razdrženi, ujednili smo se zopet, to ujednjenje pa mora biti trajno in popolno!

U. F.

Po svetu in doma.

Dunaj ima znatno število velikih bank. One predstavljajo zatenat kapital po svojih delniških glavninah in po močnih rezervah, ki so jih nabrane tekom dolgoletnega obstanja. Predno je prišlo do razvrednotitve krome, so predstavljajo mogočno finančno moč. Odkar pa je prišla vrednost krone na nič, so milijonske številke v kronah zelo skromne, čež bi se pričuli uradniki književne jugoslovenske, najdalje pa v 4 do 5 letih, uradovanje v jugoslovenski. Slovenski listi naj bi se naprosili, da bi takoj začeli prinašati članke tudi v jugoslovenski (z latinsko) in sicer vedno bolj pogosto, s čemer bi se čitajoči občinstvo igraje privadilo enotnemu jeziku.

Oblastva in uradi naj bi uveli, čim bi se pričuli uradniki književne jugoslovenske, najdalje pa v 4 do 5 letih, uradovanje v jugoslovenski. Slovenski listi naj bi se naprosili, da bi takoj začeli prinašati članke tudi v jugoslovenski (z latinsko) in sicer vedno bolj pogosto, s čemer bi se čitajoči občinstvo igraje privadilo enotnemu jeziku.

Na ta način bi se ujedinjenje izvršilo brez posebnih težkoč v pravkratnem času. Ako bi se rabile v cerkvi začasno še vedno knjige v slovenskem narečju ter bi se še vedno posluževali tega narečja zlasti tudi starejši ljudje, bi vse to enotnosti ne bilo na škodo. Te izjemne bi bile vedno redkeje ter bi tekmo let same popolnoma izginile.

Naloga sedanje generacije ne obstoji v tem, da bi se sestavila morebiti samo kaka znanstvena terminologija, ki bi razliko med nami. Hrvati in Srbi le še poglobila in povečala, zadača sedanje generacije je, da povravnja kolikor najbolj mogoče že sedaj vse kvarna nasprotja med posavnimi plemenami, ali pa vsaj pripravi temelj, da bodo taka nasprotja v dogledni bodočnosti lahko izginila. Mi hočemo imeti popolno ujedinjenje našega naroda in odklanjam trijazem, ki bi bil kal vednih prepirov in vir neslog.

Mi smo Jugosloveni in se ne bomo posribili, ne pohravili, pač na bomo sprejeli za svoj jugoslovenski jezik pravopis in slovenske oblike večine našega naroda v zavesti, da bi imeli baš tudi književni jezik že zdavnaj, da nas ni meč Bavarev in Frankov svoječasno odcepili od ostalih sorojakov. Ako žrtvujemo pri tem nekajko samoljubja, za to ne bomo ne »šeme«, ne »noblaga tučevi peti«.

In v vsem tem je bilo toliko narevna in iskrešega, da smo se čutili, kakor da smo prišli domov. Tu je povzeti rihtar svojo besedo in je nas pozdravil v dolgem govoru. S krepkim zdravim glasom nam je povzeti, da se občina raduje, da morebiti goste iz Jugoslavije, o katerih so med vojno čuli toliko slave, ker je hraber narod in narod slovenski je ponosen, da ima take brate. Mi vsi smo enega rodu, ker smo Slovani, in ker smo zdaj svobodni, smo srečni, da se vidimo. Vpraševali so nas, ali bo še vojna in kaj je z Madžari, ali je nevarnost, da bi še prišli. Videle se je, da jih še ni pokvarila kultura.

Stoletja so živelji tu čisto svoje življenje. Zadočovali so sami sebi. Madžarski žandar pa je prišel od nekdaj iz kulturnega sveta in je začel od nihovih načrte za pomnožitev svojih glavnin, ali fiksnih zneskov še doslej nizvedeti. Namenoma prinašamo pregledno sliko o dunajskih finančnih mogotih. Naša širša javnost mora dobiti nekajko pregleda o stanju in načrtilih naših ljubiteljev. Morda se

so stopili pred nas s svojim zlatim, dobrim slovaškim srcem; in mi smo jih imeli tako radi v tej njihovi naravnih prirostih in prijaznosti, v njih neprisiljeni ujednootnosti in odkriti zaupnosti, da bi jih bili od radosti objemali. Videle se je, da jih še ni pokvarila kultura.

Stoletja so živelji tu čisto svoje življenje. Zadočovali so sami sebi. Madžarski žandar pa je prišel od nekdaj iz kulturnega sveta in je začel od njihovih načrte za pomnožitev svojih glavnin, ali fiksnih zneskov še doslej nizvedeti. Namenoma prinašamo pregledno sliko o dunajskih finančnih mogotih. Naša širša javnost mora dobiti nekajko pregleda o stanju in načrtilih naših ljubiteljev. Morda se

Dr. I. L.:

V slovaški vasi.

Zapustili smo Bratislavu.

Vlak je odhitel mimo mesta, zapustili smo za seboj zadnje hiše in tovarne in kmalu smo bili sredi širokega polja. Griči so se dvigali iz daljavnih priroščev sasi skrivale v zatisju dreves. Prepeljali smo se v Čataj, malo slovaško vasico, ki je ohrašnila v sebi še vso svojo narodno umetnost, svoje kroje in slikarijo po hišah. V par urah smo bili v Modri, malem slovaškem mestu, kamor smo se imeli vrniti, ko si ogledamo Čataj. Še po polnimi vožnjami smo obstali na mali postaji, kjer je bilo polno priprtega ljudstva. Izstopimo. Domaci župnik nas pozdravi v imenu naroda.

Pripadla mi je prijetna dolžnost, da sem prvi govoril na teh pripravkih slovaških tleh. Rekel sem, da smo se veselili tega dne, ko bomo mogli pozdraviti naš dragi slovaški narod v njegovem domačem vasi. Pred vsemi smo stali ljudje v hiši, ki so zanj stojali in se skrivali. Že vse pričeli od priči, da smo prišli k nim

pri tem zave, kačo smešno je, če naši listi pišejo o naših »velekapitalističnih bančnih zavodih« v Sloveniji. Največji med našimi zavodi imajo glavnice 30 milijonov K. To je kromaj milijon v zdravi valutu švicarskih frankov. Sedaj pa samo preudarite, kakšne velikanske potrebe imamo v svoji trgovini, obrtu in kmetijstvu. Potem pa še pomislite, koliko kapitala treba za razvoj in napravo indu-

strije v deželi ter za izgraditev vodnih sil, ki potekajo neizrabljene, in za obnovbo železnic, po katerih združeno izmučeni stroji in že izrabljeni vagoni. Železi bi sproobratite tudi pri tistih naših uradnikih, ki le preveč pišejo in tuhajo, kadar se jim predloži vloga za kako novo denarno ali industrialno podjetje v Sloveniji.

— *

Sestanek v Pallanzi.

Tražaška »Edinost« piše o sestanku v Pallanzi med drugim:

»Nočemo biti preroki nesreče, nobemo zanašati malodušja v naše vrste. Saj smo se ravno mi vedno strdili na tiste, ki so v teh časih moreče skrbi in mučnega pričakovanja menili, da najjasnejše kažejo svojo politično modrost s tem, da napovedujejo zlo. Tudi danes nismo in nobemo biti taki politični modrijani. Nasprotno: danes nas popolnoma obvladuje skrb, da ne bi malodušje kasneje zajelo našega ljudstva, da ne bi mu ljudi razočaranje pritisnilo duha k tlu. Zato vršimo najvišjo dolžnost, da ljudstvo na tem ozemlju opozarjam na zlo, ki utegne priti, da dogovor niti od daleč ne bo odgovarjal našim željam in našim pričakovanjem.«

Na eno pa moramo posebno opozoriti našino na zasedenem ozemlju v tem usodnem trenotku. Na to namreč, da za nas — ako pride, s čimer moramo vsekako računati — vprašanje državnih meja med Italijo in Jugoslavijo stopa v drugo vrsto za vprašanjem, v kaki uredbi bomo nadalje živel, ob kakih pogojih, in na kakih oblikah bo navezana naše nadaljnje življenje? To je za nas živilensko vprašanje, ki nam v tem trenutku mudi glavo in razjeda srce! Ne zanašamo malodušja. Nasprotno: na mislih nam je tisti znani latinski pregor: kdor hoče imeti mir, se mora pripravljati za vojno. Tudi mi se bomo moral pripraviti za vojno, če sestanek Pallanzi ne prinese morda kakega iznenadenja. Pa ne za vojno s kravim mečem, ampak za vojno z orožjem svojega dela. In to delo utegne biti težko... zelo težko!«

— *

Če pa nas naše slutnje varajo, tem bolje: kdo veseljši od naš! Radostno bomo priznavali, da smo se varali!

»Pripravljeni pa moramo biti na vse! Le tako ne pride malodušje v nobenem slučaju in bomo mogli krepko zavihat rokave, v svesti si, da zaveden in v trdnji volji ujedinitven narod ne umira! Ni torej pesimizem, ki vodi tu naše pero, marče volja za nadaljnje življenje. Tudi naj se ta naša izvajanja ne tolmačijo kot kako očitkanje zastopnikom našega rodu na mirovni konferenci. Storili so gotovo in store tudi te dni vse, kar je možno. Saj so možje našega zaupanja, možje toplega srca, bistrega vida in jeklene odločnosti. Ali tudi oni so pod želesno zapovedjo znanega reka: ni je oblasti nad silo! Italijanski nacionalisti očitajo ravno te dni Nitti, da je s svojo nespretno politiko in nerodno taktiko pripomogel Jugoslaviji do politične veljave. S tem delajo italijanskemu ministarskemu predsedniku gotovo najbolj kričečo krivico. Veljavo našega naroda v mednarodni politiki so naravnost izsili naši delegatje! Saj so bili časi, ko niti govoriti niso hoteli ž njimi, ko jih niti poslušati niso hoteli, pa niso hoteli priznati države SHS, ko so bili Trumbić in tovarši le »famigerati«, prosluli spletkarji in ščuvalci,невredne osebe. Danes pa se pogajajo ž njimi v Pallanzi lice v lice. To pa je za naš narod vsekako velika, vsaj moralna zmaga! In računati bodo morali tudi v bodoče z nami tu na tem ozemljju; samo pripravljeni moramo biti, da bomo znali zavihat rokave.«

— *

Politične vesti.

= Davidovič o političnem položaju. Beograd, 11. maja. Davidovič je podal dopisniku »Pravde« sledoč izjavo o političnem položaju: Cela situacija se doslej še ni premaknila z mrtve točke, čeprav je storila demokratska zajednica vse, da se položaj čimprej razbistri in da pride do čimprejšnje sestave koncentracijske vlade. Imajoč ta cilj pred očmi, je demokratska zajednica sprejela brez vsake omejitve program dr. Vesniča, čeprav je njegov program preobšeren in bi moralno narodno predstavnštvo izvesti le nove volitve. Demokratska zajednica ostoje obsoja Protičeve zahtevo po spremembah agrarne reforme in zahteva, da ostanejo naredbe prejšnje demokratsko socijalistične vlade v veljavlji, ker bi se sicer pogazile najprimativnejše zahteve glede agrarne reforme. Če te naredbe prejšnje vlade ni spremena sedanja vlada, ima prihodnja koncentracijska vlada tem manj pravico, ukiniti in spremniti že v veljavni stopeče naredbe.

= Korošec podpira Protiča v njegovem boju proti agrarni reformi. Beograd, 11. maja. Protič je predložil parlamentarni zajednici zahtevo, da se naredba prejšnje demokratisko socijalistične vlade v veljavlji, ker bi se sicer pogazile najprimativnejše zahteve glede agrarne reforme. Če te naredbe prejšnje vlade ni spremena sedanja vlada, ima prihodnja koncentracijska vlada tem manj pravico, ukiniti in spremniti že v veljavni stopeče naredbe.

= Ministrski svet. Beograd, 11. maja. Danes dopoldne se je vršil

kratsko socijalistične vlade ukine, oziroma spremeni. Niegove zahteve je gorko podpiral tudi dr. Korošec. Radikalci so sklenili, da se mora spremeni § 6. in 7. naredbe o agrarni reformi, ki jih je sedanja vlada že dva meseca, kar je na vladu, pustila v veljav. Kakor vse kaže, je Protič sedaj pričel forisirati vprašanje agrarne reforme samo za to, da bi zavlekel pogajanja za koncentracijsko vlado, oziroma onemogočil sestavo močne koncentracijske vlade. Spremena § 6. in 7. bi značilo izigravanje agrarne reforme v Bosni in Hercegovini. Na včerajšnji seji radikalne stranke se je razpravljalo tudi o vprašanju agrarne reforme. Prislo je do nesoglasja, posebno še, ko je izjavil predsednik bosanske vlade dr. Srščić, da bi se ljudstvo v Bosni in Hercegovini odvrnilo od radikalne stranke, čim bi se spremeni naredbe o agrarni reformi. Ta izjava predsednika bosanske vlade je napravila globok vtis na radikalne poslanice in je končno postal Protič sam, a je kljub temu izjavil, da je prepričan, da ima on prav, ostali pa da se nahajajo v zmoti.

= Izid občinskih volitev na Hrvatskem. Zagreb, 11. marca. Na včerajšnjo uradno izjavo o izidu volitev na Hrvatskem je danes objavil sekretariat demokratske stranke detailiran seznam izida volitev v vseh hrvatskih občinalih, iz katerega je razvidno, da je prvo obvestilo demokratske stranke istinito in da je izvoljenih po vseh občinalih na Hrvatskem 712 zastopnikov demokratske stranke.

= Aretacija komunističnega novinarja v Parizu. V zvezi z železničarsko stavko v Franciji so aretirali

ministrski svet, na katerem se je razpravljalo o vprašanju agrarne reforme in o stališču demokratske zajednice, ki nikakor ne pripušča, da bi nova koalicitska vlada spremeni ali ukinila naredbe prejšnje vlade glede agrarne reforme. Sedanja vlada namenava izvršiti spremembe le pred svojim odstopom. Demokratska zajednica stoji pred ko slejtrno na svojem stališču glede agrarne reforme in želi da pride čimprej do močne koncentracijske vlade. Jutri ima plenum demokratske zajednice ob 9. sejo, na kateri bo padla definitivna odločitev glede držanja demokratske zajednice v tem vprašanju. Ko se je izvedelo v krogih demokratske stranke za sklep današnjega ministrskega sveta glede spremembe agrarne reforme, o čemer se je sicer varovala s strani vlade stoga tajnost, je zavladalo veliko razburjenje ter je prevladovalo uverjanje, da bo storila sedanja vlada vse, da zavlačuje pogajanja in da ji ni nič ležeče na tem, da bi se čimprej sestavila močna koncentracijska vlada.

= Potek pogajani. Beograd, 11. maja. Danes dopoldne je konferiral Davidovič z Vesničem, kateremu je sporočil, da bo jutri, po seji demokratske zajednice, sporočil, kako stališče je zavzela demokratska zajednica napram vladni zahtevi po sestavi koncentracijskega kabineta. Takoj nato je bil sprejet dr. Vesnič od regenta v daljši avdijenci in je poročal o poteku njegovih pogajanj z demokratsko zajednico. Popoldne je bil sprejet v avdijenci tudi Protič, ki je poročal regentu o sklepih ministrskega sveta. Včeraj zvečer je postavljen demokratski klub dr. Momčilo Ninčić ter konfiriral z Davidovičem in Svetozarom Pribičevićem, ki sta mu sporočila, da pada odločitev demokratske zajednice jutri dopoldne.

= Komblinacije. Zagreb, 11. maja. »Narodna Politika« poroča iz Beograda, da zahteva parlamentarna zajednica kot najmočnejša parlamentarna grupa zase 9 ministrskih mest, demokrati in dr. Smoljakova grupa pa bi dobili 8 ministrskih mest. V slučaju, da Smoljakova grupa pa bi dobili 8 ministrskih mest. V slučaju, da Smoljakova ne bi šel v novi kabinet, bi pripadel njegov mandat parlamentarni zajednici. Pri razdelitvi portfeljev ne bi prišli poleg tega v poštev mesti vojnega in zunanjega ministra. Od demokratov bi prevzel ministrstvo prosvete Svetozar Pribičević, agrarno reformo Henrik Krizman, notranje ministrstvo pa Ljuba Davidovič. Od slovenskih demokratov bi prišel v kabinet Vekoslav Kukovec, kateri resor pa bi prevzel, doslej še ni znano.

= Sedanja vlada in uradništvo. Zagreb, 11. maja. Veliko nevolj in razburjenje povzroča v uradniških, kakor tudi političnih krogih dejstvo, da Protičeva vlada odnese izskaža iz službe in premešča uradništvo. V zadnjem času je bilo postavljenih na cesto brez vsakega vzroka preko 1000 uradnikov, zlasti v Srbiji in Banatu samo zato, ker niso pripadali radikalni stranki.

= Izid občinskih volitev na Hrvatskem. Zagreb, 11. marca. Na včerajšnjo uradno izjavo o izidu volitev na Hrvatskem je danes objavil sekretariat demokratske stranke detailiran seznam izida volitev v vseh hrvatskih občinalih, iz katerega je razvidno, da je prvo obvestilo demokratske stranke istinito in da je izvoljenih po vseh občinalih na Hrvatskem 712 zastopnikov demokratske stranke.

= Arečacija komunističnega novinarja v Parizu. V zvezi z železničarsko stavko v Franciji so aretirali

glavnega urednika lista »Vie Ouvrière« Monatteja, ki je igral važno vlogo v gibanju ekstremnih socialistov v Franciji. Monatte, bivši učenec, je po političnem prepričanju revolucionar in je urejaval svoj list popolnoma v boljševiskem duhu. Pri pretakavi v uredništvu so našli številno korrespondenco, na podlagi katere je bilo izvršeno že več nadaljnih arrestacij.

= »Temps« o konferenci v San Remo. »Temps« pričuje dolg članek o konferenci v San Remo, kjer pravi med drugim: Konferenca se je pričela v neugodnih razmerah in s slabimi izgledi. Seja, na kateri se je razpravljalo o nemškem problemu, je bila zelo živahn. Nitti, ki je nastopal proti eventualni aneksiji nemških krajev s strani Francije, je le po izjavlji in zatrdirju Millerandu in Lloyd Georgeju, da Francija ne namenava anektirati okupiranih krajev v Nemčiji, privolil v skupno francosko - angleško noto z ozirom na nemški problem. O Nittijevem zadržanju pravi: Da je Nitti Rimljan, bi se gotovo vrnil, toda on je iz Basiličate (pokrajine) in ne veruje v vrago. K sreči je ostal v vsi njegovih povabljenih. Zadržanje g. Nittija na konferenci bi bilo lahko predmet posebnega članka. Toda kdo ne pozna idej g. Nittija? Predno je postal ministriški predsednik, je govoril o obnovitvi Nemčije v gospodarskem, finančnem in industrijskem oziru. Misli, da je ta politika najboljša za zavezniške. Naj že bo, kakor hoče, Italija je ostala na strani Francije in Anglie. San Remo ostane v zgodovini konferenc in kopaliških sestankov.

= Kako je bilo prvega majnšaka v Gorici. Vsa delavska majnška manifestacija v Gorici je imela povsem italijanski značaj. Lepaki, vabila, vse izključno italijansko. Ogromna večina delavstva je pa slovenska. Na Telovadnem trgu se je zbralo delavstvo, bilo ga je veliko število. Določeno je bilo, da bosta govorila hravati Callini italijansko in dr. Tuma slovensko. Ali Callini je kmalu uvidel, da bi imel v takem slučaju le mašo poslušalcev. dr. Tuma pa večino, zato je odredil tako, da je najprej govoril on na dolgo in široko, potem pa dr. Tuma prav kratko, komaj deset minut. Kazalo se je jasno, kako so slovenski delavci zgoli priveski italijanskim. Mislimo, da bodo to pač sprevideli. Italijan Callini je napadal italijansko vlado, da je nesposobna, da bi mogla urediti sedanje socijalne razmere, zato jo treba vreči in vzetih iz njenih rok vse gospodarstvo. Delavstvo naj bo na to vedno pripravljeno. Breznardni dr. Tuma je nemranno napadel slovensko inteligenčo, da izrabila in izžema slovensko ljudstvo. Rešitev delavstva in slovenskega ljudstva vidi se v komunistični državi. Proslavljal je prve žrtve za komunistično državo Jugoslavijo, o italijanski vladi pa je rekel, da nudi v Julijski Benečiji slovenskemu delavstvu s vobodo. Dr. Tuma namreč se vedno laskal italijanski vladi. To se je že večkrat pogodilo. O svobodi govoril zmesanc dr. Tuma! Tako kruto trpijo vsi Slovenci, posebno še delavstvo, na zasedenem ozemlju. dr. Tuma pa na Telovadnem trgu v Gorici natvejuje slovenskemu delavstvu, da mu Italija nudi svobodo! Mož izborni službi protislovenski italijanski politiki na Goriškem. V Bovcu je imel dr. Tuma pred kratkim shod, na katerem je govoril to in ono o komunističnem raju, o vsem tem, kar teži goriške Slovence, je pa previdno molčal. Vladni zastopnik je bil zadovoljen z njim.

= Čehoslovaki in Italijani. »Narodni Listy« so pričobili ob prilici Rennerjevega obiska v Rimu značilen članek, v katerem se razovede oblaženo razmerje med Čehi in Italijani. Avstrija ima pravico, prosi pomoč, Italija pa pravico, da ji pomaga, toda ne na stroške drugih. Nitti je obljubil Avstriji, da dobi iz Čehoslovake večjo množino premoga, ni pa pomislil, da ga Čehoslovaka vaska niti za svoje potrebe nima dovoli. Italija pomaga Poljakom z orožjem v tešnjiskem vprašanju. Italijanska vlada se je zavzela za pravo madžarsko - poljske meje v škodo Čehoslovake. Gotovo italijansko časopisje napada neprestano Francijo in Zedinjene države. List pravi: Zapadne velesile niso krive, če Zedinjene države ne priznajo londonskega pakta. Toliko manj so krive, če je Italija vsled nasilja nacionalističnih elementov, ki napadajo tudi že zavezniške, zanemarila svoje gospodarske interese in dala prednost jadranskih manifestacij. Da zakrije nezadovoljnost doma, uganja Italija neko psihološko politiko s tem, da propoveduje obnovitev sveta in se brati z boljševiki Madžari in Nemci z namenom, da si pridobi simpatije socialistov. Toda za Italijo ne more biti koristno, če je njena politika naperjena proti Čehoslovaki.

Jadransko vprašanje v italijanskem parlamentu.

Trst, 9. maja. Razprava o vnašnji politiki se je glasom poročil v listih nadaljevala v včerajšnji seji italijanske zbornice. Poslaneč Labriola je poudarjal glede jadranskega vprašanja, da ni nobenega, ki bi ne želel dobril odnosajev z Jugoslovani in Orki, toda italijanski državni interes da bi bil zahteval, da se jim ne dovolijo koncesije, ki so v navzkriju z načelom popolne italijanske varnosti na Jadranu. Poslaneč Terves (socialist) je poudarjal: »Kar se tice jadranskega vprašanja, je to vprašanje v tesni zvezi z balkanskim vprašanjem. Tudi če se doseže sporazum z Jugoslavijo, se vprašanje ne bo rešilo. Treba je narediti konec trenju na Balkanu potom sporazuma med onimi narodi, ki se smatrajo za vaze evropskih vlasti. Kar se tiče Reke, je poudarjal, da je postal to vprašanje državno vprašanje od časa, ko se je priznal Italiji Trst; moralna se je zahtevali tudi Reka zaradi konkurenčne, ki bi nastala, če bi Reka prišla v druge roke. Jadran ne more biti izključno italijanski, kakor bi ne mogel biti izključno jugoslovenski. Za rešitev jadranskega vprašanja ne zadostuje sporazum med Italijo in Jugoslavijo; treba se je vrnili k Mazzinijevi ideji balkanske zveze, ki bi obsegala tudi Carigrad. Tudi vzhodno vprašanje se ne more rešiti brez Rusije, čepravno se je boljševiška vlada odrekla zahtevi po Carigradu in drugih morskih ožinah. Govoril je nato ministriški predsednik Nitti, ki je naglašal čudno postopanje nekaterih govornikov, kateri so očitali vladni in samemu stvari, za katere ni odgovoren, in so celo govorili o tajnih pogajanjih, ki da se vrše brez znanja parlamenta in zbornice. Pripornil je, da se v nobeni državi s kakršnosiblji vladavino ne objavljajo poročila o pogajanjih, ki se še niso zaključila. Toda govornik se hoče tudi sedaj pokoriti volji zbornice in bo zato odgovoril tako, da bo zbornica obveščena o vseh vprašanjih, o katerih

= E, draginja je povsod — bo že bolje.

= Bog daj! Sami ne vemo, s čim bi vam postregli.

= Zadovoljni smo, da smo vas obiskali.

= In mi, mi! Kdo se je dozdaj zmenil za nas!

= Tako smo se pogovarjali s temi dobrimi starkami. Premislil sem, v čem je pravzaprav ta sreča, ki jo občutijo ti ljudje. Saj jih ni nihče načil, kako naj govorje z nimi. In sem videl, da je to nekaj naravnega, da ta narod prav dobro čuti, da smo ga prisli po bratovsko pozdraviti in on želi, da bi bili mi zadovoljni z njim. Dozdat je prihajal k njim le tujec gospod, ki jih je preziral, zdaj pa prih

se je razpravljalo v San Remu. Ugotovlja med tem, da ni razen socialstov noben govornik začrtal določnega protiprograma proti sedanjemu vladnemu programu, kar je dolžnost opozicije, ko se razpravlja o vnašni politiki in to tembolj, ko se bo razpravljalo o notranji politiki. Kar se tiče konference v San Remu, odklanja najodločnejše očitane, da je slepo sledil angleškemu ministru predsedniku.

Kar se tiče jadranskega vprašanja, bo razložil s potrebnimi pridržki točno stanje stvari. Dne 26. aprila je izjavil določno na konferenci, da je namen italijske vlade priti do rešitve; ker pa se ni dosegel oni sporazum z Jugoslavijo za katerega je kljub vsem ironijam in kritikam z vsem srcem deloval, je predložil konferenci drugo rešitev, in sicer ali izvršite londonske pogodbe ali sprejem spomenice od 9. decembra m. l. Prosil je tudi zaveznike, naj podajo izjavno o svoji obvezni za morebitno sodelovanje pri izvršitvi londonske pogodbe, obvezni, ki se je lojalno priznal. To je dejstvo, katerega važnost bo zbornica znala centri.

Očede morebitne izvršitve spomenice se je priznalo, da bi naša zahteva po nekaterih neobhodno potrebnih izpremembah mogla tverti predmet primernih pogajani. Priznala se nam je torej možnost izbire med dvema rešitvama: londonsko pogodbo ali spomenico od 9. decembra. Medtem je prišel italijski vlad iz Pariza predlog predsednika jugoslovenske delegacije, naj mislim o primernosti vzpostavite neposrednjih pogajanj za sporazum. Govornik je smatral, da se v dobro ugleda Italija in zajamčenja miru ne more odkončiti na predlog. V sledi tege so se zopet začela neposredna pogajanja. Pripomnil je, da bi bil, zahtevajoč izvršite londonske pogodbe, moral opustiti zanimaljanje za usodo Reke, za katero se je zanimal mnogo bolj nego oni, ki se kažejo javnosti kot prvoribitelji za reško kraje.

Govornik je nato govoril o ruškem, nemškem in kolonialnem vprašanju.

Nedrežena domovina.

— Nekaj odpolancev iz »odrežene« Juliske Benečije se je mudilo te dni v Rimu, kjer so imeli z vladnimi faktorji dolgo posvetovanje o skrajno žalostnem položaju, v katerem se nahajajo »odreženi« kraji. Tako se poroča iz Rima. Srejeli so tudi resolucijo, ki zahteva ujuno od pomoci skrajno napetim razmeram. Vlada tolazi in obeta, kakor vedno, ali tolaze in obeta pa kako nakazilo ne koristijo nič. Tu treba korakove, ki bi temeljito pomazali, ali za take italijska vlada ni sposobna. Pa tudi ima v notranjosti Italije toliko stvari, ki jih treba urediti da ni časa in ni volje za brigo za »odrežene« kraje.

— Mani kruha, mani živil, živila na vedno dražja! Fak vskika tržaški »Lavoratore«, ki napoveduje novo krizo v prehrani tržaškega mesta pa tudi v vsei Italiji. Zvišajo se cene skoro vsem živilom, ob lednem pa se znižajo klicnine živil, zlasti kruha. »Lavoratore« pravi, da se pobia sistem špekulacije, ali veda ga ne odpravi, sistem svobodne trgovine, ki znači svobodno izkorisčanje, treba odstraniti, ali veda tege na stori. Kruh se bo prodajal v komadih po 1000, 500 in 250 gramov po 0,84, 0,45 in 0,25 lir. Da se to zvižanje ne bo tako občutilo, se bo delila bela ameriška moka po 200 gramov za osebo na nakazila za živila. Tržaški aprovizatijski konsorcij načnana, da se dolci s tekočim temnom za kruh 250 gramov, kjer delajo kruh doma, pa 19: gramov moke na dan za osebo.

— Ob vsaki prilidi postopajo Italijani surovo z našimi ljudmi. V Črničah je bil ples. Neki mladenič je na plesu poklical k sebi svojega prijatelja. Ta, ki je bil izven plesišča, je pohotel k njemu. Ali pri vhodu službeno navzoči fuančni stražnik ga je začel pretepati, ker se mu pač je lepo priklonil in ga prosil dovoljenja. Prišel je še drugi, ki je fanta suval z revolverjem v rebra. Takih italijskih surovosti se dogodi vsak dan neboj.

SESTAVA NOVE ČEŠKOSLOVAKÉ VLADE.

LDU. Praga, 11. maja. (ČTU). Uradni list »Češkoslovenska republika« piše, da se razmere pri pripravah za zastavo kabineta ugodno razvijajo, tako da bo nova vlada prihodnji teden že sestavljena. Nemški socialni demokrati so pripravljeni, vstopiti v vlado.

OBTOŽENI KOMUNISTI V AMERIKI.

LDU. Washington, 11. maja. (DKU. Brezjično). 26 članov komunistične delavske stranke je bilo v Chicagi obtoženih, da hočejo s silo vreči vlado. Prvotno je bilo udeleženih 39 komunistov, od katerih pa jih je 13 ubežalo v Mehiko in Evropo.

JAPONSKO - RUSKA POGAJANJA.

LDU. Washington, 11. maja. (DKU. Brezjično). Kakor sporoča japonska vlada uradno, se pogajanja z Rusijo nadaljujejo. Japonska namerava stvoriti vmesno državo okrog Vladivostoka.

BOLJEVSKI V TIPLISU.

LDU. Berlin, 11. maja. (DKU). »Lokalangeiger« poroča: Po veste iz Pariza so boljševiki zasedli Tiflis.

Povsod vidijo strahove, kakor pa človek, ki ima slabo vest. V svojem strahu vidijo že nastopati po shodih g. dr. Müllerja. Dr. Müller tritt wieder auf den Plan, pišejo v Šturmah od 5. t. m. Na shodu v Podgorju 18. aprila, je bilo zbranega okoli 2000 ljudstva, a ne kakor oni trdijo 200, to jim bo vsak otrok potrdil, ki je bil slučajno na tem shodu — in tudi to jim bo vsak otrok povedal, da je bil oni govornik, »welcher über die schlechten Verhältnisse in Deutschösterreich sprach und betonte, das wir nicht mehr als 4 Bataillone Volkswehr haben«. Tone Vahtar, a ne dr. Müller, ki pri temu shodu, kakor pri mnogih drugih sploh prisoten ni bil. Boje se človeka poštenjaka, ki so ga mučili, kakor živino, a potem ga z lastne grude izgnali pa ga že vidijo nastopati. Boje se resnice, a ta je prišla na dan, ker po shodih nastopajo v glavnem sinovi slovenskega Korotana: dr. Mišič, dr. Černer, dr. Schubach, dr. Arnejc, ki so našemu dobremu slovenskemu ljudstvu že temeljito obrazložili njih grehe in lumparje, in namen njih hujškarje. Shodi, ki se sedaj vrše, so dokaz, da je nenasitni nemški vlad v našem delu Koroške za vedno odzvonil.

Slišati so morali v torek, 4. maja t. l. celo v Celovec pikre besede, ali resnice, ki so padale na shodih v Zakamu, torai prav v Celovškem predmetu na sami demarkacijski črti, kjer je bilo zbranih približno 1000, reci tisoč, ljudi, a da ne bodo zopet legali, jim povemo za danes, da so tam govoriti: Tone Vahtar, da

pomočnika železniškega ministra Ježiča so se vrstile pretekli teden v Belgradu konference o novih železniških zgradbah in o prenove našega železniškega omrežja. Na konferencah so bile zastopane strokovne organizacije iz vse države. Iz Ljubljane so bili navzoči ing. J. Kavčič za državno železnično, I. Mohorič za trgovsko obrtno zborom, za Zadružno Zvezo v Celju je zastopal poslanec dr. Vekoslav Kukovec. Posvetovanja so bila zaupna. Po vsestranskih razpravah je došlo med pooblaščencem velikega generalnega štaba in zastopnikom gospodarskih organizacij do sporazuma glede izpolnitvene železniškega omrežja. Sklenilo se je, da se imajo čim najprej zgraditi proge Rogatec - Krapina, Krapina - Golubovac ter Varaždin - Koprivnica. Na konferenci se je priznala tudi nujnost zgradbe železnic, ki bi naj vezala Prekmurje preko Ljutomerja z Ormožem. Konferenca se je tudi izrekla za to, da se zgradi železница Sevnica - St. Janž. V pretres se je vzel tudi vprašanje glede zgradbe železniške proge St. Pavel - Železna Kapela - Kamnik, Crnomelj - Oguščina in Kočevje - Baker.

— Novi bankovci iz Pariza.

LDU. Beograd, 10. maja. V Beograd so dospeli iz Pariza 3 vagoni novih jugoslovenskih novčanic. V kratkem se prične izmenjava starih avstro - ogrskih bankovcev, v kolikor so še v prometu.

— Posvetovanja o novih železniških zgradbah. Pod predsedstvom

Arnejc in župnik Arnošt, prav po vrsti. Zgani se je Celovec. Jugoslovani so tu, pridejo, žutri, pojutrašnjem itd. so ugibali veselih obrazov Celovčani, kakor se nam to danes pričoveduje. Da Jugoslovani so tu, bili so tu in tu bodo ostali, ker je ni

sile na svetu, da bi ih z lastne grudje pognala. V nedeljo 9. t. m. je bil shod v Žihpolju in Bilčevsu. Slovenški Korotan je vstal, slavi vstajenje, a gorie nju, ki bi hotel že enkrat iztegniti roko po njem.

Minor.

Dnevnne vesti.

V Ljubljani, 12. maja 1920.

— K vprašanju ravnateljstva drž. železnic v Ljubljani. Lansko jesen ravnino ob času tipografskega štrajka so nam iz Slovenije sfurtomašili ravnateljstvo državnih železnic. Kakor bi bilo šlo za prestavo čuvajnice, se je odpravil tako važen upravni organ iz naše Ljubljane. Nobena gospodarska korporacija ni imela prilike bavit se pravočasno s tem vprašanjem. Iz tega nepremišljjenega ukrepa se rodil težko gospodarsko zlo za Slovenijo. Proti obljubam se je ljubljanski inšpektor tako pristrel v svoji kompetenci, da o resni samostojnosti ne more biti govorova. Prometne prilike se pri nas slabajo od dne. Upravno telo ravnateljstva v Zagrebu je preveliko in preokrono. Iz Slovenije odhajajo vagoni in stroji na druge proge. Naši najboljši uradniki morajo proč. Obrito najbolj razviti del kraljestva zapada od dne do dne bolj prometni zmedji. Vsi gospodarski krogi so si na jasnom, da treba v Ljubljano nazaj ravnateljstvo. Ne morejo si mislit, da bi gospod dr. Korošec pozabil na načinljive prometne interese svoje ožje domovine. Kdo pozna gospodarsko življenje, ve, da je glavna stvar dober promet. Pri nas pa se prometne prilike in cel železniški aparati slabša od dne do dne. Kar smo imeli osobja odveč, je prav, da je šlo v kraje, kjer pomanjkuje. Ali za to ni treba ubijati uprave in odpravljati ravnateljstva. Te dni so celo govorice, da se namerava celo sedanjih ljubljanskih inšpektorat še bolj utesniti v svojem delokrogu. Tej govorici ne moremo verjeti. Pod dr. Korošcem naj bi se to zgodilo? G. dr. Korošec je sedaj železniški minister. Mi odločno zahtevamo, da zoper vstopiti ravnateljstvo v Ljubljani. S frazami o stroških in pasivnosti se ne damo odpraviti. Personali izdatki za ta namen so v primeri z vsem drugim aparatom malenkostni. Pasivnosti je pa kriva država sama ne pa naše proge, ker nič ne storí, da bi oživel tranzitni promet. Pričakujemo, da g. dr. Korošec ne bo pozabil na načinljive gospodarsko-prometne koristi svoje domovine in da bo storil korake, ki so potrebni, da dobimo v Ljubljani ravnateljstvo s tako uredbo, kakor odgovarja našim prometnim potrebam. Mi Slovenci smo siti trajnega zapostavljanja v vseh vaših gospodarskih stvareh. Mi tudi nismo tisti, za katere bi bilo vse dobro. Siti smo odgovorov, da za nas »ni vremena« celo v ministrstvih, katerim načeljuje Slovence.

— Predstavnik češkoslovenske republike T. G. Masaryk se iskreno zadovoljuje za čestitko, ki mu jo je poslalo k njegovemu sedemdesetletnemu starenju Sokolskega Saveza SHS v imenu jugoslovenskega Sokolstva.

— V domovino se je povrnil član naše mirovne delegacije g. prof. Friderik Juvancič. Pred njegovim odhodom iz Pariza ga je imenoval Francosko pisateljsko društvo (Société des Gens de Lettres) svojim dopisnikičem članom. Društvo francoskih dramatičnih pisateljev in skladateljev (Société des Auteurs et Compositeurs Dramatiques) pa svojim oficijskim zastopnikom za Jugoslavijo. S tem stopilno v neposredne stike z dvema najoddilečjima literarnima skupinama Francije, ki sta nas poznali dobesedno preko Nemčev. Stvar je važna posebno za naša gledališča, ki se jim odslej za dovolitve vprizoritev iz francoske drame in gledališčne literature ne bo treba več obračati na Dunaj, oziroma v Peštu, kjer so jih le premnogokrat vsestransko izrabljali. Gosp. prof. Juvancič nas obvešča, da je literarnim krogom, osobito gg. prevajalcem, v vseh francoskih književnostih tičičih se zadeval rad na razpolaganju, da se nam pismeno obrnejo. (Naslov: Ljubljana, univerza.)

— Sokol na Bledu. »Slovenec« z dne 31. marca t. l. je pribocl notico: »Bogoskrbštvo na Bledu, kjer pričipisuje Sokolu na Bledu težke moralne očitke. Starešinstvo Sokolskega Saveza je odredilo v Sokolu na Bledu strogo preiskavo, ki je dogrnala nastopno: V noči od 6. na 7. marca t. l. so bile po 1. uri ponoči poškodovane tri kapelice od stolicev, ki so dosegli še neznani. Preiskava v društvu je dokazala, da ni bila pri tem dejano od članov bleškega Sokola nihče udelen. Starešinstvo Sokolskega Saveza SHS.

— Židovska nevarnost. Z Ljubljanskim pišejo: Z neverjetno podjetnostjo so se vrgli hrvatski židje naš okraj, tako da smoprimorani javnost in vlado opozoriti na to židovsko nevarnost. Kupujejo hiše, zemljišča, podjetja, posestva, kupijo prav vsakrivo oblasti, da ga priverno kaznuje. Vsak si naj potem sam pripisuje posledice svojega vandalskega početja.

— Židovska nevarnost. Z Ljubljanskim pišejo: Z neverjetno podjetnostjo so se vrgli hrvatski židje naš okraj, tako da smoprimorani javnost in vlado opozoriti na to židovsko nevarnost. Kupujejo hiše, zemljišča, podjetja, posestva, kupijo prav vsakrivo oblasti, da ga priverno kaznuje. Vsak si naj potem sam pripisuje posledice svojega vandalskega početja.

— Židovska nevarnost. Z Ljubljanskim pišejo: Z neverjetno podjetnostjo so se vrgli hrvatski židje naš okraj, tako da smoprimorani javnost in vlado opozoriti na to židovsko nevarnost. Kupujejo hiše, zemljišča, podjetja, posestva, kupijo prav vsakrivo oblasti, da ga priverno kaznuje. Vsak si naj potem sam pripisuje posledice svojega vandalskega početja.

injijo, naj ne dovoljuje prelahkomileno prodaje naših kmetijskih posetov.

— **Užitninskim uslužbencem.** Ker različni včlanjeni in nevčlanjeni užitninski uslužbenci po časopisih napadajo svoje predpostavljene, češ da nočno slišati njihovih obupnih klicev za odpomoč, naznanja podpisano društvo vsem užitninskim uslužbencem, da bo naša zadeva še v tem mesecu rešena, toda ne vsled razprav v časopisu, ampak vsled tega, ker je delegacija financ v Ljubljani že davno uvidela, da je treba tu odpomoči in je storila v tem oziru več kot svojo dolžnost! Naznanjam vsem tovarišem, da je društvo napravilo vsa uredništva, da ne sprejemajo več dopisov v zgornji zadevi od drugega kakor od društva, ki je po potrebi upravičeno varovati krišti svojih članov. Društvo držav. užit. uslužbencev za Slovenijo.

— **Milijonska tativna manufaktura v Zalogu.** Ob izbruhi splošne železničarske stavke je iz Trsta došpel na postajo Zalog en v Zagreb namenjen vagon, v katerem je bilo 37 bal tkanine in 42 zabojev kakava. Spremljevalec vagona, čim je doznan, da izbruhne stavka in boječ se, da ne ostane kje na progi, se je s prvim osebnim vlakom odpeljal proti Zagrebu, pustivši vagon na postaji. Neka organizirana družba tativov pa je stavko izrabila in udrla v vagon. Odnesli so 9 polnih bal v teži do 250 kg, dalje nekaj kg kakava in tudi 8 vrčev masti. Po končani stavki je spremljevalec prišel na postajo ter konstatal takoj tativino. Škodo cenijo samo na manufakturm blagu čez 800.000 K. Tativna je bila takoj prijavljena orožnikom, ki so začeli energična in dolgotrajna poizvedovanja. Kakor čujemo, so nekatere osebe, med njimi 2 železničarja, že arefirane.

— **Pri promenadnem koncertu,** katerega priredi »Odbor Primork« v četrtek 13. t. m. od 11. do pol 13. ure v Zvezdi, izvaja kralj godba dravske divizije sledče točke: 1.) R. Wagner: Predlaga k operi »Mojski pevci norimberški«, 2. V. Parma: Odломki iz operete »Caricine amaconke«, 3.) Č. Čižek: »Iz srpske šume in utrini«, 4.) A. Hajdrih: »Jadransko morje«, 5.) C. Mogen: »Najnovejši letnik«, potpouri. 6.) O. Nedbal: Valček iz operete »Poljska kri«.

— **Državna posredovalnica za delo.** Deležno: Trgovski trudniki in sotrudnici (141), dlinari in dlinarice (134), pisarniške moči (115), peki, mlinarji, mesarji, rudarji, klučavnici, služkinje, čipkarice, predinci in predice, slamlarji in slamlarice itd. — V delo se sprejmejo: hlapci, dekle, gozdni delavci, služkinje, kuharice, tesaci, mizarji, vajenci razne stroke, zidarji, dlinarji in dlinarice, pletarji, poljske družine itd.

— **Izlet na Koroško** priredi v soboto 15. t. m. državna višja realka s posebnim vlakom. Ena skupina gre na Baško jezero, drugi dve pa na Vrbško. Izletnikov bo nad 600.

— **Vesti iz Amerike.** Jetika je vzelna v Milwaukee 18letnega Antonia Kramera. Doma je bil iz Solčave. — Pek D. Sekulič v Virginiji. Min. je začal svoje odjemalce vsako jučtro s svežim kruhom pa tudi z doma kuhanim žganjem. Oblastni organi so to izvedeli in Sekulič arretiral. Izpuščen je bil na svobodo proti varščini 1000 dolarjev. Meseca julija pride pred poroto. — Na Newyork-Central železnici so bile izvršene zadnje mesece drzne tativne. Zapletenih je bilo v te tativne tudi več Slovencev, ki so 5. aprila pred poroto dobili občutno kazni po več let ječe. Slovenski listi jih ostro obsojajo, ker taki ljudje kradejo uglej celemu narodu. — V staro domovino še vedno odhajajo naši Amerikanci. Poslavljajo se v listih s svojimi znanstevi. Razne agentre pa jih pridno vabijo na svoje parnike. — Ponesrečil se je mladenič Ludvik Pust v Pittsburghu. Padel je v neko globočno, iz katere so ga potegnili mrtvega. — V Newyork je prišel parnik iz Dubrovnika okoli 600 prostovoljev, ki so bili tekom svetovne vojne odšli iz Amerike na srbsko bojišče. Kakor se poroča, so dosneli v Ameriko lačni, strgani, skoro bosi, pozabljeni, brez sredstev. Kako to močo?

— **Opozorjamo na koncert,** katerega prirede nočo — v sredo — Primorke v korist srednješolske mladine. Del čistih dohodkov je namenjen v prid pisatelju Jos. Stritarju. Nadejamo se, da se občinstvo odzove mnogoštevilno. Jutri v četrtek od 11 do 13. koncert vojaške godbe v »Zvezdi«.

— **Valovi usode.** Iz Nižje Avstrije (Hohenau) je prišel v Bzovik, lep, živahen mladenič. Po poklicu pravi, da je kontorist. »No sedaj sem v nesreči! Sem delal pri kmetiju. — Običen je v vojaški uniformi. Kavil v obupnem stanju. Pod

tranco so ga zatolli, ko je prodajal razno perilo neki starinarci. Ravn te dni pa je mnogo perila izginilo bližoviškim pericam.

— **Nesramnosť vlomilcev.** V skladu z moko Ane Velkavrh je bilo ponoči nedavno vlomljeno. Vlomilci so odnesli tam za velepriestnika Franja Penc iz Mokronoga shranjeni sladkor. Vzeli so seboj 12 kg težko grudo sladkorja, pustili pa so v skladu 3 grude, katere so polli — s petrolejem, ker jih niso mogli odnesti. Petroljej — sladkor! Dva redka predmeta!

— **Nočna tativna.** Krojač Avgust Pečnik iz Stožic je bil v soboto noči v Unionu. Ko je odhalil, mu je nekdo izmalknil iz žepa demarnico 700 K in uro z verižico, vredno 1000 kron.

Popravek k ogasu Merhar, preseljeval pletarske trgovine, se mora pravilno glasiti, da se je preselil na Sv. Petra cesto št. 22 in ne 32.

Kultura.

Stavni češki pevci v Ljubljani. Spremljevalec vagona, čim je doznan, da izbruhne stavka in boječ se, da ne ostane kje na progi, se je s prvim osebnim vlakom odpeljal proti Zagrebu, pustivši vagon na postaji. Neka organizirana družba tativov pa je stavko izrabila in udrla v vagon. Odnesli so 9 polnih bal v teži do 250 kg, dalje nekaj kg kakava in tudi 8 vrčev masti. Po končani stavki je spremljevalec prišel na postajo ter konstatal takoj tativino. Škodo cenijo samo na manufakturm blagu čez 800.000 K. Tativna je bila takoj prijavljena orožnikom, ki so začeli energična in dolgotrajna poizvedovanja. Kakor čujemo, so nekatere osebe, med njimi 2 železničarja, že arefirane.

— **Pri promenadnem koncertu,** katerega priredi »Odbor Primork« v četrtek 13. t. m. od 11. do pol 13. ure v Zvezdi, izvaja kralj godba dravske divizije sledče točke: 1.) R. Wagner: Predlaga k operi »Mojski pevci norimberški«, 2. V. Parma: Odломki iz operete »Caricine amaconke«, 3.) Č. Čižek: »Iz srpske šume in utrini«, 4.) A. Hajdrih: »Jadransko morje«, 5.) C. Mogen: »Najnovejši letnik«, potpouri. 6.) O. Nedbal: Valček iz operete »Poljska kri«.

— **Češki pevci v Celju.** Pevski zbor društva »Smetana« iz Plzna, ki izvira v zadnjih 10 dneh z velikanskimi uspehi koncertno turnejo po Jugoslaviji, pride že v petek, dne 14. maja zutraj ob pol 7. z brzovlakom iz Beograda v Ljubljano. Stanovali bodo češki gostje v hotelu Union in v hotelu pri Stolu. Reprezentanca Ljubljane, oblasti, pevska in kulturna društva prirede milim gostom prirsčen sprejem na ljubljanskem glavnem kolodvoru. Ljubljansko občinstvo se prosi in vljudno vabi, da pride v petek zutraj ob pol 7. v kolikor mogoče oblinem številu na glavnem kolodvor pozdraviti češke goste in reprezentante umetnosti velike češke narode.

— **Češki pevci v Celju.** Pevski zbor društva »Smetana« bo pel tudi v Celju, in sicer v ponedeljek, dne 17. maja 1920 v mestnem gledališču. Začetek ob 20. uri. Po koncertu komerz v veliki dvorani Narodnega doma. Vstopnice pri trdki Gorički in Leskovšek. Celjani, priravimo našim bratom in svetovno priznanim umetnikom dobrodošen sprejem! — »Glasbena Matica« v Celju.

XVII. umetnostna razstava v Jakopičevem paviljonu se odpre v soboto, dne 15. maja ob 11. dopoldne. Zastopanih je na razstavi 22 umetnikov s 136 deli.

— **Za narodov blagor.** Tukajšnji akademici so snoci v dramskem gledališču uprizorili Ivana Cankaria komedijo »Za narodov blagor« v korist akademski menzi. »Za narodov blagor« je nedvobeno najboljša politična satira slovenska; škoda samo, da se ni predstavljala že toliko let. Tehnično sicer ni docela oporečna, ker nastopajo v njej osebe ne vedno iz logične potrebe, nego tako, kakor jih pisatelj ravnno potrebuje, in ker ni povod uveljavljeno načelo enovitosti — vendar pa postavlja igra na oder ostro očitano tip, ki niso že izumri, niti še vedno žive in bodo živeli, pa ne zgolj med slovenskimi, nego sploh med političnimi strankami vseh narodov in držav. — Slovenski akademici so uprizorili duhovito igro tako, da v veliki večini prizorov ni imela več značaja dilettantske predstave, nego je zbuvala dojem, da se gibljajo poklicni igralci na odru. Izpostavlja se jere poslavljala umetna negotovost, ali pozne se so imenito ustrezali v skupni igri ter zlasti končni prizor tretjega deljanja izdelali tako, da jim je zazvenela glasna pohvala celo ob odprtih sceni. Izmed vrlo sodelnjeških gospodinjen je treba posebno omeniti ono, ki je predstavljala Mrmovljevko, ta prototyp ženskega frazerskega domoljubja, izmed gospodov pa najprej žurnalista Šenko, ki je ustvaril ne samo relativno, ampak tudi absolutno dobro figuro ter mimo tega kot režiser izprical izredno vpoštvene zmožnosti. Krepko so podprtali akademiki, ki so predstavljali Grozdu, Gradnike in Gornike (ta je bil seveda videti nekoliko premičen); uprav rutinirano pa je nastopal predstavljalec Jurija Kadivec, ki je z naravnim komiku izzival živahno veselost. Predstava je prejela zasluženo počivalo, s katero so družili tudi lepi cvetlični darovi. —

— **Nogometna tekma.** V nedeljo se vrši na prostoru SK Ilirija nogometna tekma med sportnim klubom Olympia iz Karlovca ter Ilirijo, na kar ljubljansko občinstvo že danes opozarjam. — **Nogometna tekma.** V nedeljo se vrši na prostoru SK Ilirija nogometna tekma med sportnim klubom Olympia iz Karlovca ter Ilirijo, na kar ljubljansko občinstvo že danes opozarjam. — **Nogometna tekma.** Srbski sportni klub prvič v Ljubljani. Jutri, v četrtek, dne 13. in petek 14. maja se vršita na prostoru SK Ilirija dve veliki nogometni tekmi med beogradskim sportnim klubom iz Beograda ter ljubljansko Ilirijo. V Ljubljani je to prvič, da pride tekmovati prvi srbski sportni klub iz Beograda v Ljubljano. Beogradski sportni klub je eden izmed prvih beogradskih klubov; isti je bil lansko leto prvak Beograda, zmagal je v lanski sezoni proti beogradski Jugoslaviji 3:1 in 4:1 ter izdal letos proti Hašku 2:2 in Gradiščanom 0:3. Tudi Ilirija je v tako dobrimi formi, kakor so tudi pokazali dosedanjih rezultati, tako, da bodo to tekme prve vrste. Pred tekmo, to je od 17. do 18. ure, se bo vršil v čast gostom na igrišču koncert godbe Dravske divizije pod osebnim vodstvom dr. Cerina. Tekme se začnejo ob 18. uri. Blagajna se odpre ob pol 17. uri. Vstopnina je ostala vključ v velikim stroškom neizpremenjena. Sedeli 8 12 K in 12 K.

Razen omenjene sinfonije je orkester izvajal še Sibellusovo »Romance« (samoa za godalni orkester), ki je bila, kolikor morem po eukratnem siljanju soditi, prav smiseln nastudirana — ter mojo »Grotesco« (za veliki orkester). Gospodinja V. de Thierry je zapela tri pesni R. Franzu, Dvočka in R. Strauß ter dodala neko J. Marzovo pesem, ki je izmed vseh bila brezvonomu muzikalno največ vredna. Gospodinja M. Schweigerjeva je zaigrala Griegov I. klavirski koncert s spremilevanjem orkestra, nekoliko mrzlo, sicer pa zelo spremno in posebno pri nežnih mestih prav lepo. Ne morem izreci definitivne sodbe o njem igranju že danes, ker bi bilo treba slišati neno glasbeno interpretacijo bolj pomembnih del, kakor so Griegova, ki s svojo obstinantly enoličnostjo ne morejo dati prilike finlega nuanciranja na eni, in vzbujati zanimanje na drugi plati. Orkester je tudi to pot svojo nalogo lepo izvedel. Ponovitev tega koncerta je na vsak način zelo smiseln in potrebna in želite je le, da bi v prihodnji seziji Glasbena Matica otvorila redne, morda abonentne koncerte, kar so imajo vsa velika mesta. — L. M. S.

Razen omenjene sinfonije je orkester izvajal še Sibellusovo »Romance« (samoa za godalni orkester), ki je bila, kolikor morem po eukratnem siljanju soditi, prav smiseln nastudirana — ter mojo »Grotesco« (za veliki orkester). Gospodinja V. de Thierry je zapela tri pesni R. Franzu, Dvočka in R. Strauß ter dodala neko J. Marzovo pesem, ki je izmed vseh bila brezvonomu muzikalno največ vredna. Gospodinja M. Schweigerjeva je zaigrala Griegov I. klavirski koncert s spremilevanjem orkestra, nekoliko mrzlo, sicer pa zelo spremno in posebno pri nežnih mestih prav lepo. Ne morem izreci definitivne sodbe o njem igranju že danes, ker bi bilo treba slišati neno glasbeno interpretacijo bolj pomembnih del, kakor so Griegova, ki s svojo obstinantly enoličnostjo ne morejo dati prilike finlega nuanciranja na eni, in vzbujati zanimanje na drugi plati. Orkester je tudi to pot svojo nalogo lepo izvedel. Ponovitev tega koncerta je na vsak način zelo smiseln in potrebna in želite je le, da bi v prihodnji seziji Glasbena Matica otvorila redne, morda abonentne koncerte, kar so imajo vsa velika mesta. — L. M. S.

Sokolstvo.

Sokol v Štepanji vasi priredi v četrtek, dne 13. maja akademijo v proslavo Masarykove sedemdesetletnice, spoleno z dvema nastopoma članic, gojenk in skupin naraščajočih v prostorih brata Ivana Brčiča. Začetek ob 15. — Komur je mar sokolska napredna stvar v ljubljanski okolici, ta naj ne zamudi poseti te prireditve. — Zdravlj!

Molči naraščaj ljubljanskega Sokola prfredi, kakor že objavljeno, jutri na praznik, dne 13. maja svoj letosni prvi pedžlet na Posavje. Odhod iz Narodnega doma ob 2. popoldne. Ob 4. popoldne bo na travniku »pri Urbančku« javna televadba s sledičem sporedom: 1. proste vaje; 2. orodna televadba; 3. igre; 4. zaključna skupinka. — Pričakuje se od strani staršev in drugih prijateljev sokolske mladine polnoštevile udeležbe. Na zdravlj!

Sokol 1. naznana bratom in sestram, da odšel naprej postuje knjižničar ob petkih ob 19. ure naprej. — Odbor.

Majnikov večer, ki ga je priredilo »Društvo za zgradbo Sokolskega doma Sokol I.« v soboto, dne 8. maja v dvorani hotela Union, je vsestransko dobro uspel. Koncertni komadi državnega orkestra pod vodstvom br. L. Pahorja, so bili izvajani precizno, le žal, da del obiskovalcev ni imel za te točke dovolj razumevanja. Nastopi pevskega kvarteta br. prof. P. Kozine, solotične operne pevcev br. Štemerja in L. Kovača, kakor tudi lep nastop celega mešanega zborja bratskega pevskega društva »Ljubljanski Zvon« pod vodstvom br. Z. Prelovčka, vsi ti nastopi so želi bili v zasluženo odobravani in počitljivo. Nato se je razvila prosta zabava z bogatim srečevalom, Šaljivo pošto, pradoljalo cvetlične, suhe robe in s plesom. Kakor že rečeno, je prireditev vsestransko dobro uspel, samo želite je bilo, da bi gotov del občinstva pokazal malo več razumevanja.

Nastopi pevskega kvarteta br. prof. P. Kozine, solotične operne pevcev br. Štemerja in L. Kovača, kakor tudi lep nastop celega mešanega zborja bratskega pevskega društva »Ljubljanski Zvon« pod vodstvom br. Z. Prelovčka, vsi ti nastopi so želi bili v zasluženo odobravani in počitljivo.

Izlet motociklistov. V sledi slabega vremena v nedeljo, se preloži izlet motociklistov na praznik dne 13. maja. Zbiralične ob 14. pred kavarne Evrop. Podrobnosti glede izleta in prometnih sredstev daje gosp. Ogrin, Gospodarska cesta 14. — Reditelj.

Šišenski ŠK »Hermes« priredi ustanovni občni zbor dne 14. maja ob 20. uri v gostilni gosp. Štepicu v Spodnji Šiški. K občini udeležbi vabi vse prijatelje športa. — Prizorišči in organizatorji.

Otvoritvene cestne dirke klubov kolejarjev in motociklistov Ilirija vzbujajo v športnih krogih precejšnje zanimanje. Osobitno v skupini novincev je mnogo priljubljen, ki obeta najboljše uspehe. Opozorjamo ponovno, da zamore v tej skupini dirkti vsakokrat v celoti na dirka in na skupini z običajnimi turnimi kolesi. Skupini juniorjev in glavnih tekmev vse dovedejo dirkače. Pozivljamo ponovno, da vse one, koli imena že niso na startni listi, da se nemudoma prijavijo, ker je dne 12. t. m. zvezčak zaključek priljubljen. Kdo že ni član kluba, istočasno lahko je pristopil.

ZAJETI BOLJEVIŠKI KURIRJI. LDU Berolin, 11. maja. Presbiro javlja uradno: Regent Aleksander je dne 10. maja podpisal zakon o miru, pogodbah, ki so jih zavezniki s pripravljenimi v skupini bivališča za člane jugoslovenske delegacije. (Iz teh vesti je razvidno, da so bile naše vesti o sestanku v Pall

Ivan Ahlin
Franja Ahlin roj. Bahnik
poročena.
Ljubljana Rudnik

5000 litrov horovnitičevega soka,
10000 litrov malinovega soka,
neosijenega, prodasta ceno Jersaneš & Gerbold, Maribor ob Dravi, Stolni trg Štev. 2. 3267

Subo svinjsko meso
en vagon prve kakovosti, čiste polovice brez glav in nog proda s postajo Sisak Stilic i drug, Španik, telef. 34.

Uprava velenosestva br. Bellidora v Grebinju na Koroškem bude oddala iz letovanje sejanje več vagonov

smrekovega lubja.

Ponudbe s cenami za 100 kg na želeniških postajah Bistrica v Rožu, Grabštajn in Šintavas je vposlati na upravo do 20. maja t. l. 3263

Zamenjam : svoje stanovanje :
v Ljubljani, na Resljevi cesti, obstoječe iz treh sob, kabineta, kuhinje in pritnikom ter del vira s stanovanjem v Mariboru, obstoječe iz 3-4 sob, kopalnice, kuhinje in pritnikinami takoj ali pa v najkrajšem času. Cenjene ponudbe pod "Zamenjava" na Anončno ekspedicijo Al. Matetič, Ljubljana. 3250

Slike kralja Petra
v velikosti 47×65 cm priporoča

Narodna knjigarna v Ljubljani.
Cena v trdem ovoju po pošti po pošetu K 24.— pri pošiljatvi denarja naprej K 20.—

Društvo jugoslov. trg. visokošolec na znanja tužno vest, da se je njegov član, gospod

Leo Vidić

ekspertni akademik in jurist pri tramvajski vožnji po nesreči in na pridobljenih poškodbah izdihnil blago dušo. Bil je boljši naših najboljših članov, usoda nam je vsekala vrzel, ki je ne bo mogoče izpopolniti.

Lahka mu zemlja!

Wien, 3. maja 1920.

Društvo jugoslov. trg. visokošolec.

Zahvala.

Povodom nelzrene nesreče ob smrti našega nadvseljubljenega in nemadomestivjega soproga in oceta

Maksa Levca

izrekamo tem potom najskrnejšo zahvalo za čačče spremstvo na njegovi zadaji poti vsem, zlasti slovensemu mestnemu magistratu, dr Trillerju za njegovo požrtvovanost in govor, prost, gaiskemu in televačnemu društvu, osobito njegovemu načelniku g. Tušku, vsem zunanim gasiščnim društvom, nadalje "Zidarškemu in tesarskemu društvu", pevskemu društvu "Krakovo-Trično" za ganljivo petje, že ležničarjem za žlostivke, zastopnikom "Sokola", uradniku "Pokojninskega zavoda in delavcev za aravnice", vsem darovalcem cvetja, vsem in vsakemu poseben, ki so nam ob tej težki izgubi na katerikoli način pomagali in ljudi gorje.

V Ljubljani, dne 11. maja 1920.

Zahvala včova z otroki.

Proda 180 do 200 m² lepo okrajev za pokritje strehe pri Ivanu Karatu, valjčni mila, Domžale. 3217

Kupim dobro ohraneno kitino, kredenico, mizo, dve nožni omari in več močnih stolov. Ponudbe pod Štev. 3248 na upravnštvo Slovenskega Naroda. 3248

Zoboteknik, se izča za Hrvatsko. Reflektira se samo na mlaže moči, ki so še izučile. Ponudbe naj se pošljive na naslov: Dr. M. Tomšič v Gospiču, (Hrvatsko). 3206

Proda se pisalni stroj, OLIVER v brezhibnem stanju. Naslo pove upr. Slov. Naroda. 3285

Strojni klinčavnik (strojnik monter) se sprejme takoj pod dobrimi pogojmi. Ponudbe na Delniško pivovarno Laski trg. Štajerska. 3268

30.000 kom. zidne opeke se potrebuje proti takojšnjem dobavi. Ponudbe z nazajno ceno, loko kolodvor Boh. Bistrica, je vposlati na naslov: Gradbena pišarna elektrarne Boh. Bistrica. Reflektira se samo na prvovrstno opeko. 3304

Proda nerabljeni stroji za trenaže opeke (Kugelmühle) Polzve se v pisarni Kastelic in drug. Miklošičeva cesta št. 6, L nadstr. od 9.-12. dop. 3295

Strojnik k Lanzovi lokomobili se sprejme v dobro, stalno službo. Hrana in stanovanje preskrbljeno v hiši Plača po dogovoru. Ponudbe na Fr. Kunstler, parna žaga in mizarstvo v Litiji. 3298

Proda večja množina pristnega dobrege dolenskega vina po primernej ceni, v sodih od 56 litrov načrt. Plača po dogovoru. Pojasnila daje A. Vacik, Ljubljana, Zaloška cesta 15. 3359

Mejevanje meselino sobo s hrano išče gospod za takoj. Plača dobra. Ponudbe pod "Soba s hrano" 3352 na upr. Slovenskega Naroda. 3352

Kina železnato vino lekarja Piccolija v Ljubljani, Dusička cesta, kroča malokrvne, nervozne, oslabice odslanje in otroke. Narocila proti povzetju. 1080

Sode in kadi za žganje v pivarništvu od 600-4000 litrov prostornine, skupaj pa za okoli 60.000 litrov proda ceno Jersaneš & Gerbold Maribor ob Dravi Stolni trg 2. 3310

Puchov motocikel v dobrem stanju se prodaja. Naslov Antončeve ekspedicije, Al. Matelč. Ljubljana. 3310

išče se proti dobremu plačilu v sredini mesta ena ali dve sobi s poslovim v vhodu, prazni ali meblirani. Ponudbe pod "Sobe 19. 3332" na upr. Slovenskega Naroda. 3332

Žrgovske knjige v vseh velikostih, črteane z eno ali z dvema kolonama, vezane v papir, platno ali polusne.

Dobjemalne knjižice po različnih cenah.

Zalaga šolskih zvezkov.

Zavitke za urade v vseh velikostih.

Velika izber vseh pisarniških potrebščin, zvinočnikov, perov, peresnikov, radirk, kamenočkov, tabake, črnila itd.

Barve za šole in umetnike

Razglednice pokrajinske, umetniške in humoristične i. t. d.

Albumi za slike in dopisnice.

Poezijske knjige.

Okvirčki za razglednice in slike.

Risalne deske, trikotniki, palete, risalna ravnila, tuše, čopiče.

Notesi in tintniki.

+

Društvo jugoslov. trg. visokošolec na znanja tužno vest, da se je njegov član, gospod

Leo Vidić

ekspertni akademik in jurist

pri tramvajski vožnji po nesreči in na pridobljenih poškodbah izdihnil blago dušo. Bil je boljši naših najboljših članov, usoda nam je vsekala vrzel, ki je ne bo mogoče izpopolniti.

Lahka mu zemlja!

Wien, 3. maja 1920.

Društvo jugoslov. trg. visokošolec.

Zahvala.

Povodom nelzrene nesreče ob smrti našega nadvseljubljenega in nemadomestivjega soproga in oceta

Maksa Levca

izrekamo tem potom najskrnejšo zahvalo za čačče spremstvo na njegovi zadaji poti vsem, zlasti slovensemu mestnemu magistratu, dr Trillerju za njegovo požrtvovanost in govor, prost, gaiskemu in televačnemu društvu, osobito njegovemu načelniku g. Tušku, vsem zunanim gasiščnim društvom, nadalje "Zidarškemu in tesarskemu društvu", pevskemu društvu "Krakovo-Trično" za ganljivo petje, že ležničarjem za žlostivke, zastopnikom "Sokola", uradniku "Pokojninskega zavoda in delavcev za aravnice", vsem darovalcem cvetja, vsem in vsakemu poseben, ki so nam ob tej težki izgubi na katerikoli način pomagali in ljudi gorje.

V Ljubljani, dne 11. maja 1920.

Zahvala včova z otroki.

Proda 180 do 200 m² lepo okrajev za pokritje strehe pri Ivanu Karatu, valjčni mila, Domžale. 3217

Ogje kupuje in preči ponudb Z. Štrlič, Vidovd ob Dravi. 3241

išče se ženska (vlaka), ki zna dobro stanovanje, kuhati, kuhati, včasih. Ponudbe na Šp. Štuka, Žibečevica 11. 3260

Stanovanje išče zakonski par brez otrok, za takoj ali kasneje. Ponudbe na upravnštvo Slovenskega Naroda pod "Merna stranka 3284". 3284

Antonija Heuffel, tovarna peči in štedilnikov, Vič pri Ljubljani. 3369

Večje nagrade dodi, kdo mi preskrbi stanovanje 2 do 4 sob in kuhinjo. Ponudbe na u-ravnštvo Slov. Nar. pod "Večje nagrade 3263". 3263

Mad fotografiki pomočnik, izvležban strokah fotografije, išče primerne službe. Naslov pove uprava lista. 3270

Miza s posteljo (Vičebett) so kupi. Ponudbe na V. Bradeščka vas 38, Ljubljana. 3374

Zamenjam dvonadstropno hišo v Mariboru v sredini mesta z vrom in dvo-štečem za enako hišo, ki bi imela vrt in bila v sredini mesta v Ljubljani, ali kurim vilu ali hišo v sredini mesta. Pismene ponudbe na uprava lista pod Hiša 3373. 3373

500 K nagrade dobiti tisti, ki mi preskrbi eno veliko ali dve male meblirane sobi, takoj ali pozneje, išče jih soliden gospod. Ponudbe na uprava lista pod "K. A. 3372". 3372

Odpadki od žage, drva in žaganje, zelo pripravne tudi za kurjavo v tovarnah s parnimi obrati, se oddaja stalno po zelo nizkih cenah. Pri večjih množinah skupaj značen porust. Ivan Štuka, tov. parketov in parne žage Ljubljana, Metelkova ulica 4. 3331

Knjigovodja, obenem tudi korespondent, popolnoma več slovenskega in nemškega jezika, se sprejme takoj. Prednost imajo oni, kateri so večji tudi italijanskega event. francoskega jezika. Plača po dogovoru. Ponudbe sprejema tvrdka Jano Popović, Ljubljana. 3318

Prodaja krompirja. Krompir količina, lata, lati, gradjevini lesa okrogla in fiksna, da imam na zahteve životnih namiznicu a zamenu: kukuruz, zob (oves), grah, pšenica. Vladimir Ivković, Szapar, (Vojvodina). 3182

Dr. Vilim Némethy, odvetnik v Dolni Lendavi, sprejme v svojo pisarno pod ugrod "Koncipijacija" ali tudi umetniški pogoj "novi jerevane sodnika, odnosno mlajšega odvetnika, ki bi stopil v kompanijo. Ponudbe v katerih naj se stvari zahtevne, sprejme gorenji. 3314

išče se zanesljiva gospodinja, ki do koncu življenja, sprejme takoj tvrdka

"IMPEX", Ljubljana, Krekov trg št. 10.

Strojepisko

če le mogoče večjo italijanskega

jezika, sprejme takoj tvrdka

"IMPEX", Ljubljana, Krekov trg št. 10.

Profil avtobus

tipa VIII., zaprta karoserija, najmodernejša oprema, železni obroči, 16 sedežev, se ceno proda.

"Strassia" Graz, Leonhardstrasse 44.

Valentin Maček tovarna slamnikov v Domžalah. 732

Sprejemam v nosarville vsakovrsne slamnike tudi klobučke za gospode in dame. Vsako soboto na Sv. Jakoba trgu v Ljubljani. Obilje na vpogled.

GRADNI izdelovalnica žima za žimnice.

Stražišče pri Kranju (Gorenjsko).

W zalogi vedno vsakovrsna žima za žimnice.

JTES JUGOSLAVENSKA

TVORNICA ELEKTRIČNIH STROJEVA D. D.

KARLOVAC tel. 52. 52.

PRIMA NA POPRAVAK električne strojeve naprave in jadrne.

GRADI elektrometer, dinamo-čajovec in transformator.

PROJEKTUJE I IZVADJA električne omare za gradivo, zelo i dobro.

Izjava.

Kar se splošno govori, da moja tvrdila ne obstaja več, naznamjam p. t. občinstvu, da vodim tovarno po smrti svojega moža z delovanjem in da imam na raspolago dobro še predvino blago po najvišji ceni in se pripomore do posjetu občinstvu za mnogobrojno obisk.

Prodam vagon
kenoplijenega semena,
več vagonov
koruznega združka in moke.
Kupujem zajelo kože.
Gjorgje Grujić
Beograd, Miletina ul. 15.

Prodaja 32 dve temno rjavi triletni
ze vpeljani, v vlačenem
ru zanesljivi kobil. Ogledata se v Še-
lendrovi ulici št. 4. 3346

Drva
trda, vsako množino na mero kupi
Alojzij Plaustelmer
V St. Jurju ob Juž. žel.
2984

Vsi tesarjev se sprijem
takoj v trajno delo. Anton Strelac,
Jevnarska ul. 11, Ljubljana. 2773

Za zeleno krmo pripre-
čamo sledeča semena:
grahoro čisto ali pomelan z ovzem
po K 4:20 za kg
leč za krmo K 4:20 za kg
grah za krmo K 3:20 za kg
Sever & Komp., Ljubljana, Wol-
fova ulica št. 12. 3302

KLINGERIT
zdravilni, zravnalni, tonični
potrebnost vseho v zdravju
ODON KOUTNY
Ljubljana,
Kotodvorška ul. 27.
Telefon št. 460.

Medica & Komp
vletgovina z manufakturo
Ljubljana, Sodna ulica 7.

Iva Šiller, modistka,
 Kongresni trg 6,
 se priporoča cenjenim damam.
G. F. Jurásek
uglavalec glosovirjev in trgo-
vec z glosibill
Ljubljana, Wolfeva ul. 12

,ADRIJA'
Mirodilnica in zaloga
fotografskih aparativ ter
potrebščin.
Ljubljana, Šelengburgova ul. 5.

Barvila za obleke „TEKLA“. Pralni
praski. Cistila za slaminke „STRO-
BIN“. Nadomestilo tobaka. Nadome-
stilo toaletnega mila. „ROZNI PRA-
SEK“ najboljše sredstvo za negova-
nje poleti. Preizkušeno dobra sredstva
proti moljem. — Parfimi in dišave.
Sredstva za konzerviranje jajc. —
Koncesionirana zaloga strupovi
Naročite si in berite

Specjalna krojačica za dame in
gospode po najnovnejših modelih
S. Potočnik, Ljubljana, Šelengburgova ul. 6/I. nad.
664

Za dame in gospode moderno opremljeni
modni salon prve vrste. Za nar očake, ki
prinesajo blago, ista postrežba. Obratovanje,
moderniziranje oblek, izdevanje uniform.

Črno dalmatinsko vino
ima v zalogi
Gospodarska zveza v Sp. Šiški.
Dobro slivovko in rum
tukor tudi vse drugo špecerijsko blago oddaja na debelo in na
drobno po najnižjih dnevnih cenah
veletrgovina J. Perdan v Ljubljani.

CRIKVENICA
morsko kupalište i zimsko klimatičko lječilište.
Morsko kupalište, pješčano i sunčano kupalište, otvoreno več od 1. maja.
Raspolaže sa dosta moderno uređenih svetišta, pansiona i privatnih
stanova. Boravak bez zaprijeke. Putovanje sa propisanim uverenjem
nadležne oblasti, željeznicom do Plase, a odavde kolima v Crikvenicu.
Sve potanke upute glede stanova, obiskrbe i. t. d., daje svakome
besplatno na zahtjev: LIJEČILIŠNO POVJERENSTVO U CRIKVENICI.

Skaboform se zopet dobiva!
Proti srbenju, svrabu, lišajem, nečistostim kože zahtevajte v naj-
bližnji lekarni preizkušeno in zdravniško priporočeno
dr. Flescha originalno Skabofermovo mazilo.

Ne maže, ne pušča barve, brez duha. Po vterjanju puder „Skabo-
form“. Dobiva se po vseh lekarnah. Generalna zaloga za Ljubljano
in okolico

Rihard Sušnik
„pri Zlatem jelenu“ IV. Marijin trg.

Razglas.

V sredo, dne 19. maja t. l. ob 3. uri popoldne se bo vršila v Stahovci
pri Kamniku (gostilna „pri Korenču“)

javna dražba

publiščao 2000 kmbr smrekovega lesa, ki je na planini občine Gozd (pr
Kamniku) in približno 3000 kmbr bukovega lesa ter nekaj smrekovega
lesa iz planinskega gozda na Mali planini pri Kamniku.

Les se lahko ogleda vsak dan od 10. do 18. maja t. l. na licu mesta.
Vsa pojasnila glede smrekovega lesa na planini občine Gozd daje načelnik
gospodarskega odseka Jožef Romšak iz Bršč hiš. štev. 4 pri Kamniku in glede
lesa na Mali planini pri Karol Prelesnik v Stahovci.

Gospodarska odseka za planino občine Gozd in Malo planino.

Dolniška glavnica 30.000.000 — kron.

Podružnice v Splitu, Celovcu, Trstu, Sarajevu, Gorici, Celju, Mariboru, Borovljah ter ekspositura v Ptiju.

Sprejema

vloge na knjižice in tekoči račun
proti ugodnemu obrestovanju.

Stritarjeva ulica štev. 2.

Reservni fondi 20.000.000 — krop.

Kupuje in prodaje vse vrste vrednostnih papirjev, valut
in dovoljuje

vsakovrstne KREDITE

Največja zaloga
raznovrstnih finih moških oblek, površnikov, modebih in športnih blač iz pristno angleškega blaga
Solidno delo

Eleganten kroi

Izdelki prve domače oblačilne industrije

na debelo:

Kunc in Maček
Gosposka ulica št. 7.

Prodaja:
LJUBLJANA.

na drobno:

J. Maček
Aleksandrova cesta 3.

Eterično jelkino olje

rekt. in jelkove ekstrakt priporočam lekarnam, drog. zdraviliščem itd. Mali-
nov sok (succus) prozorno čist, na drobno in debelo onim, ki razpolagajo s
sladkorjem; sedno oseno in kompozicijo za izdelavo pokalic so vedno
razpoložljive za sodavčarje.

Potnik Srečko, Ljubljana, Slovenska ul. 27.

Zahtevajte povsod edinole

„Ciril in Metodov čaj“

v zavitkih.

Glavna zaloga in glavni dobavitelj
IVAN PERDAN V LJUBLJANI.

Pnevmatike Na debelo!
za avto in kolesa
Gumijevi trukovi M. Kuštrim
za trte

Ljubljana,
Vsakovrstne žice
za električne napeljave. Dunajska cesta št. 20.

Broj 6996/G-1920.

3305

Natječajni oglas.

Direkcija državnih željeznica kraljevstva Srba, Hrvata i Slovenaca u Zagrebu raspisuje ovima javni natječaj za dobavu tvrdoga hrastovog i mekog gradjevnog drveta u količini od 980 m³, odnosno 2200 m³, potrebnog u godini 1920. Uvjeti za dobavu mogu da se dobiju za uredovnih sati u ekonomnom odelenju ove Direkcije (Mihanovićeva ulica br. 12), a mogu se zatražiti i poštom, ako se pošalje 5 kruna za poštarinu i troškove.

Ponude se imaju napisati na uredovnom formularu, a moraju biti bilježljene sa biljegom od 4 K po arku. Ove ponude moraju najkasnije do 22. maja o. g. 12. sati prisjetiti u ekonomno odelenje ove Direkcije.

Samo propisno i na uredovnom formularu prema dobavnim uvjetima sastavljene ponude učeće se u pretres. Na zahtjev onih, koji namjeravaju oferirati, poslati će Direkcija formulare za ponudu tvrdog i mekog drveta kao i uvjete.

Ponude će se otvoriti i pročitati u ekonomnom odelenju ove Direkcije dana 22. maja u 12 sati. — O prispjelim ponudama sastaviti će se zapisnik. — Otvorenu ponudu mogu prisustvovati i nudci, ili njihovi zastupnici.

Žaobinu (kauciju) koja iznosi 5% vrijednosti ponudjenog materijala, treba položiti do 22. maja 11 sati pozivom na broj ovoga oglasa kod glavne blagajne ove Direkcije u Zagrebu.

Rok dobave svega gornjega drva je od 1. junu do konca septembra o. g.

U Zagrebu, mjeseca aprila 1920.

Direkcija Državnih željeznica
kraljevstva Srba, Hrvata i Slovenaca.

Proti:
slatkorni bolezni, bolezni jetre in ledic, oteklini želod-
ca in čreves, kroničnemu katarju želodca in čreves,
želodčnemu kamenu, hemeroiđom in bolezni mehurja,
putiki in debelosti, je najboljše sredstvo naravna
zdravilna mineralna voda „rogaška slatina“.

Rogaška slatina
največje in najmoderneje zdravilišče v Jugoslaviji, hidoter-
apija, elektroterapija, inhalatori, gimnastika za zdravljenje,
kopeli z ogljikovo klastino, solne, sanecne, parne, zracne,
solinčne kopeli in kopeli z vročim zrakom.
Vojška godba (42 mož med njimi absolutirani konservatoristi).
Za vsakovrstne zabave je preskrbljeno kakor v največjih
svetovnih zdraviliščih. (Umetniški koncerti, tombole, plesni
venčki, gledališke predstave, kino, izleti itd. — Sesija od
1. maja do 15. oktobra 1920.)

RAVNATELJSTVO.

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani

Dolniška glavnica 30.000.000 — kron.

Podružnice v Splitu, Celovcu, Trstu, Sarajevu, Gorici, Celju, Mariboru, Borovljah ter ekspositura v Ptiju.

Sprejema

vloge na knjižice in tekoči račun
proti ugodnemu obrestovanju.

Stritarjeva ulica štev. 2.

Reservni fondi 20.000.000 — krop.

Kupuje in prodaje vse vrste vrednostnih papirjev, valut
in dovoljuje

vsakovrstne KREDITE